

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Skattemessige konsekvenser ved valg av selskapsform; enkelpersonforetak og aksjeselskap

Bacheloroppgave utført ved
Høgskolen Stord/Haugesund – Økonomisk-administrativ utdanning

---

Av: Cathrine Gressvoll Berge og Anna Innvær Øygard

Dette arbeidet er gjennomført som ledd i bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon ved Høgskolen Stord/Haugesund og er godkjent som sådan. Godkjennelsen innebærer ikke at HSH inntår for metodene som er anvendt, resultatene som er fremkommet og konklusjoner og vurderinger i arbeidet.

Skattemessige konsekvenser ved valg av selskapsform; enkeltpersonforetak og aksjeselskap

Cathrine Gressvoll Berge

Anna Innvær Øygaard

Veileder:

Halvor Sandvold

Gradering:

Offentlig

Sammendrag

I denne oppgave har vi tatt for oss de skattemessige konsekvensene som skiller selskapsformene enkeltpersonforetak og aksjeselskap. Vi har brukt regnskapstall fra en tenkt bedrift, for å teste ut de ulike konsekvensene.

Vi har samlet teori for å danne et generelt grunnlag, for å bruke det videre i de skattemessige utregningene. Den beste løsningen for vår bedrift ble dannet på grunnlag av disse utregningene. Vi ser derimot at med annen drift, vil konklusjonen bli en helt annen. Derfor vil en ikke kunne komme frem til en konkret konklusjon innenfor denne problemstillingen.

Hovedforskjellen mellom aksjeselskap og enkeltpersonforetak, er hva som blir lagt til grunnlag for beskatning. Enkeltpersonforetaket skattes etter resultat, og ekstrabeskattes med en gang gjennom trygdeavgift og toppskatt. Mens aksjonæren i aksjeselskapet ikke ekstrabeskattes før det tas midler ut av virksomheten, enten som lønn eller utbytte. Andre faktorer som er tatt med i oppgaven er arbeidsgiveravgift, firmabil, formuesskatt og opphør av firma.

Forord

Vi er to tredjeårs studenter som studerer økonomi og administrasjon ved Høgskolen Stord/Haugesund. Siden vi vil ha mulighet for å kunne bli autorisert regnskapsfører, begrenset valget av fagområder vi kunne skrive innenfor. Da valget sto mellom skatterett, rettslære og finansregnskap, falt valget på skatterett. Grunnen til at vi valgte skatterett, er interessen for faget, og muligheter for å kunne bruke kunnskapen i senere arbeid.

Temaet vi valgte innenfor skatterett var problematikken ved valg av selskapsform. Hva som skiller de to selskapsformene aksjeselskap og enkeltpersonforetak skattemessig.

En stor takk vil vi rette til de som har bidratt med informasjon og støtte. Veileder Halvor Sandvold for nyttige råd og veiledning, og Rune G. Johnsen for hjelp ved valg av problemstilling, og gode tips underveis.

Haugesund 14.05.2009

Anna Innvær Øygaard

Cathrine Gressvoll Berge

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	I
Forord.....	II
Innholdsfortegnelse.....	III
1. Innledning	1
1.1 Problemstilling.....	1
1.2 Avgrensninger.....	2
1.3 Metode	3
2. Generelt om aksjeselskap og enkeltpersonforetak.....	4
2.1 Aksjeselskap (AS).....	4
2.2 Enkeltpersonforetak (ENK)	5
3. Nærmere om de forskjellige skattemodellene.....	6
3.1 Delingsmodellen	6
3.2 Foretaksmodellen.....	7
3.3 Aksjonærmodellen	9
3.4 Fritaksmodellen.....	10
4. Forskjeller i beskatningen av enkeltpersonforetak og aksjeselskap	11
4.1 Privatuttak/ lønn og arbeidsgiveravgift.....	11
4.2 Lønn/ utbytte i aksjeselskap.....	12
4.3 Privatbil i næring/ firmabil.....	13
4.4 Revisjonskostnader	13
4.6 Opphør av næringsvirksomhet.....	14
5. Skattemessige konsekvenser ved alternative valg av selskapsform	15
5.1 Privatuttak/ lønn og arbeidsgiveravgift.....	16
5.1.1 Enkeltpersonforetak	16
5.1.2 Aksjeselskap	18
5.2 Lønn/ utbytte i aksjeselskap.....	19
5.3 Utbytte i aksjeselskap	21
5.4 Privatbil i næring/ firmabil.....	22
5.4.1 Enkeltpersonforetak	23
5.4.2 Aksjeselskap	24
5.5 Opphør/salg av firma	26
5.5.1 Enkeltpersonforetak	27
5.5.2 Aksjeselskap	29
5.6 Formuesskatt.....	30
5.6.1 Formuesskatt enkeltpersonforetak	30
5.6.2 Formuesverdi aksjer for aksjonær.....	31
5.7 Ubytte på aksjer i annet aksjeselskap.....	32
5.7.1 Enkeltpersonforetak	33
5.7.2 Aksjeselskap	33
Konklusjon.....	33
6.1 Konklusjon Hildes klær	33
6.2 Andre forutsetninger for valget.....	35
6.3 Andre faktorer som har betydning for valg av foretaksform	35
Referanseliste:.....	37

1. Innledning

1.1 Problemstilling

Vi ønsker å påvise hvilke skattemessige konsekvenser valg av foretaksform kan få for en næringsdrivende etter skattereformen i 2006. Fra 1992 til 2006 hadde vi en delingsmodell. Hovedhensikten med denne modellen var å skape mest mulig lik beskatning av kapitalinntekter, samtidig som den skulle skape nøytral beskatning av næringsinntekter og arbeidsinntekter. Modellen skulle også sørge for at næringsbeskatningen ble lik uavhengig av foretaksform. Det viste seg imidlertid at delingsmodellen hadde flere svakheter, og dette førte til at det i mange tilfeller ble store forskjeller i beskatningen av næringsinntekter. Eksempelvis kunne aksjeselskaper unngå beregning av personinntekt ved å selge aksjer til passive aksjonærer (Jønsberg mfl., 2005).

Fra og med inntektsåret 2006 fikk vi derfor en ny skattereform. Kjentegnet ved denne reformen er at det nå er utarbeidet egne skattemodeller for enkeltpersonforetak, ansvarlige selskaper og aksjeselskaper. Modellen for enkeltpersonforetak kalles foretaksmodellen, mens den for ansvarlige selskaper omtales som deltakermodellen. For aksjeselskaper og aksjonærer benyttes det to modeller, aksjonærmodellen og fritaksmodellen.

I besvarelsen vil vi konsentrere oss om foretaksmodellen, aksjonærmodellen og fritaksmodellen. Foruten en generell sammenligning av modellene, vil vi ha spesielt fokus på skattemessige problemstillinger vedrørende lønn, utbytte og arbeidsgiveravgift. Vi vil også se på skattemessige konsekvenser av privatbil i næringsvirksomhet, formuesbeskatningen og salg av virksomhet ved de to alternative foretakstypene. Innenfor disse fire forskjellige emnene, vil vi bare fokusere på den skattemessige konsekvensen det enkelte emnet medfører for de to selskapsformene. På denne måten vil bare den aktuelle forskjellen komme frem, og gjøre det lettere å sammenligne.

Etter den nye skattereformen som ble innført i 2006, kom blant annet aksjonærmodellen og foretaksmodellen som gav ulike metoder for beskatning. Grunnen til at delingsmodellen ble

byttet ut, var et ønske om at det skulle bli et mindre skille mellom de forskjellige selskapsformene gjennom ulik beskatning. Andre elementer som spilte inn var ønsket om å belønne aksjeselskap som valgte å investere i virksomhet istedenfor å ta ut utbytte.

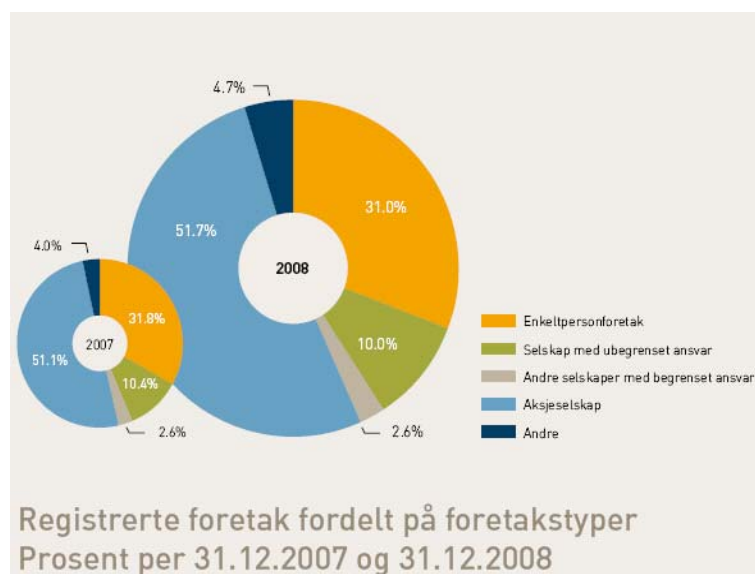
Det er mange andre faktorer som spiller inn ved valg av selskapsform utenom skatt. Slik som forskjell på risikoen en tar, og diverse utgifter som for eksempel revisjonsutgifter.

1.2 Avgrensninger

En av avgrensningene vi har gjort i oppgaven er å bare se på enkeltpersonforetak og aksjeselskap, selv om det er mange flere selskapsformer å velge mellom. Grunnen til dette er at mesteparten av foretakene som er registrert, er en av de to selskapsformene som vi har sett på. Siden det er disse to selskapsformene valget oftest står mellom, ble det med den tidsrammen vi hadde naturlig å bare se på enkeltpersonforetak og aksjeselskap.

I tabell 1 (Brønnøysundregisteret, 2009) ser vi oversikten over hvor stor andel enkeltpersonforetak og aksjeselskap har sammenlignet med totalen. Aksjeselskap har størst andel etterfulgt av enkeltpersonforetak.

Tabell 1

En annen avgrensning vi har tatt, er å bare se på den skattemessige konsekvensen av å velge selskapsform. Det er ikke bare skatten som er avgjørende for hvilke valg en tar i en slik situasjon, men også andre faktorer som for eksempel risiko og kostnadsaspektet. Vi valgte å se det fra den skattemessige siden, siden det her er flere forskjellige nyanser som spiller inn, og vi er mest nysgjerrige på akkurat dette tema.

Vi har også valgt å ikke ta med pensjonsordninger, selv om det også her er en skattemessig forskjell, på grunn av kompliserte regler som ville tatt for mye av vår tidskapasitet.

1.3 Metode

Vi vil ta utgangspunkt i en liten bedrift som er registrert som enkeltpersonforetak. Med utgangspunkt i finansregnskapet til denne bedriften, vil vi regne ut hvilken inntekt- og formuesskatt eieren må betale i et gitt inntektsår. Vi vil deretter forutsette at eieren registrerer virksomheten som aksjeselskap, og se på hvilke skattemessige konsekvenser en slik omlegging får, avhengig av de problemstillingene som er nevnt innledningsvis.

Vi har vurdert å kontakte en eller flere registrerte næringsvirksomheter for å få et mest mulig reelt grunnlagsmateriale. Da vi regner med at det kan være vanskelig å få tilgang til alle relevante data som har tilknytning til skattemessige disposisjoner, har vi imidlertid valgt å ta utgangspunkt i en tenkt bedrift. Vi har lagt stor vekt på at tallmaterialer er relevant i forhold til de problemstillingene vi ønsker å belyse. Vi har brukt skattesatsene som gjelder for inntektsåret 2008.

I teoriinnhenting har vi valgt å bruke bøker med gode og seriøse forfattere. I tillegg har vi hentet mye stoff fra internett. Under innhenting av informasjon fra internett har vi vært konstruktive, og bare hentet stoff fra seriøse websider.

2. Generelt om aksjeselskap og enkeltpersonforetak

2.1 Aksjeselskap (AS)

Når en velger selskapsformen aksjeselskap skal det skytes inn minst kr 100 000 i aksjekapital. Det er lov å dekke inn aksjekapitalen med gjenstander så vel som med penger. Dette gjør at en slipper det personlige ansvaret ved en eventuell konkurs, siden aksjonæren kun risikerer å miste innskutt aksjekapital. Det settes derfor strenge krav til uttak fra selskapet, gjennom aksjeutbytte, lån og lønn for egen arbeidsinnsats. Lønnsutbetalingene må ligge på nivå med markedslønn (Altinn). Kreditorerne kan kun rette sine krav til selskapet, og ved en eventuell konkurs kan de kun ta dekning i selskapets eiendeler og eventuell formue. Dette gjelder så lenge selskapet har overholdt kravene i aksjeloven. Hvis ikke kan de bli stilt erstatningsansvarlig overfor sine kreditorers tap (Justis- og politidepartementet).

For å starte et aksjeselskap må man først opprette et stiftelsesdokument. I tillegg er det registreringsplikt til Foretaksregisteret, som må være gjort innen 3 måneder etter stiftelsen. Aksjeselskap må ha et styre på minst 3 medlemmer, og holde generalforsamling hvert år innen utgangen av juni, i tillegg til jevnlig styremøter. På generalforsamlingen velges neste års styre, i tillegg til godkjenning av årets regnskap, årsberetning og revisors beretning. De må også ha en revisor til å gjennomgå regnskapet, og med den kommer en del ekstra utgifter. Som lønnstaker i aksjeselskap kommer man inn under sykepengeordningen i folketrygden, arbeidsmiljøloven, ferieloven, yrkesskadeforsikring og en har krav på dagpenger ved arbeidsledighet. Med dette oppnår man en sosial sikkerhet som en ikke har i et enkeltpersonforetak (Bedin).

2.2 Enkeltpersonforetak (ENK)

Enkeltpersonforetak har kun en eier, og eier er personlig ansvarlig for all gjeld foretaket opparbeider seg. Det vil derfor ikke være noen forskjell mellom foretakets- og eierens ansvar. Ektefeller kan velge å eie foretaket sammen.

Det er ingen spesielle regler for drift av enkeltpersonforetak, så lenge de er under 30 ansatte jfr. selskapsloven § 1-1.3 ledd. Men for å kunne drive et enkeltpersonforetak må eieren være myndig og ha norsk forretningsadresse. En trenger ikke selv å være bosatt i Norge. Det er ikke noe krav til innskutt egenkapital, siden eieren er personlig ansvarlig for all gjeld. Det er heller ikke noe krav om styre, for å kunne starte et enkeltpersonforetak (Altinn).

Foretaket lignes sammen med den ene eller begge ektefellenes andre inntekter, siden foretaket ikke er et eget skattesubjekt. Derfor vil et tap være fradragsberettiget og en gevinst skattepliktig sammen med for eksempel eierens lønnsinntekter. Enkeltpersonforetak kan registrere seg i Enhetsregisteret, og Foretaksregisteret. Det er registreringsplikt i Foretaksregisteret, dersom det er minst 5 ansatte eller en driver innenfor varehandel (Altinn).

Enkeltpersonforetak blir ikke regnskapspliktige før de overstiger 20 ansatte, eller har eiendeler for mer enn 20 millioner samlet. Disse kravene gjelder først når de har blitt oppfylte to år på rad. Selv om de ikke er regnskapspliktige, må de likevel oppfylle bokførings- og dokumentasjonskravene. Dette vil si å bokføre alt som har betydning for selskapets inntekter, utgifter, egenkapital og gjeld med tilhørende bilag (Altinn).

Hvis et enkeltpersonforetak omdanner seg til et aksjeselskap, har de mulighet for å kunne gjøre dette skattefritt hvis de oppfyller visse betingelser. Denne muligheten har ikke aksjeselskap.

3. Nærmere om de forskjellige skattemodellene

3.1 Delingsmodellen

Delingsmodellen ble avskaffet da den nye skattereformen kom i 2006. Delingsmodellen var en modell for beregning av personinntekt for næringsdrivende. I delingsmodellen hadde man som mål å ha lik metode for beskatning av både enkeltpersonforetak, deltakerlignende selskap og aksjeselskap.

I selskaper med flere enn en aktiv eier, måtte inntekten deles. I tillegg til alminnelig inntekt ble det beregnet personinntekt av overskuddet på aktive eiere. Med aktive eiere menes eiere som eier direkte eller indirekte en eierandel på 2/3 eller mer, eller rett på en andel av overskuddet på 2/3 eller mer. Personinntekten ble beregnet ut fra foretakts alminnelige inntekt. Denne personinntekten ble fordelt på de aktive eierne, etter de kravene de hadde på utbytte (Finansdepartementet).

Næringsinntekten skulle deles i en personinntektsdel og en kapitalinntektsdel. Den delen av inntekten som kom under kapitalinntekten var avkastning på den investerte kapitalen. Den resterende delen var arbeidsinntekt. På grunn av den store forskjellen i skattesatsen på kapitalinntekter og arbeidsinntekter, var det mange eiere som valgte å ta mest ut som utbytte, og mindre som lønn. Siden utbytte ble skattlagt som kapitalinntekt, måtte de bare skatte 28 %, og slapp da trygdeavgift og toppskatt på dette. Utbytte ble skattlagt på selskapets hånd, siden de betalte skatt på overskuddet før utbytte ble utbetalt (Finansdepartementet).

Delingsmodellen hadde et så kallet aktivitetskrav, i tillegg til virksomhetskravet som blir forklart under foretaksmodellen. Aktivitetskravet var på 300 timer, og gjaldt for ikke-liberale yrker som for eksempel jordbruk og skogbruk. Var man under dette kravet klarte man å unngå ekstrabeskatningen på arbeidsinntektene, og ble skattlagt med 28 % på disse inntektene. I enkeltpersonforetak er det likt som for aksjeselskap og deltakerlignende selskap, med deling av inntektene i kapitalinntekter og arbeidsinntekter (Finansdepartementet).

3.2 Foretaksmodellen

Foretaksmodellen blir brukt for å beregne personinntekt for eiere av enkeltpersonforetak. Den er en videreføring av den gamle delingsmodellen. Men foretaksmodellen har ikke det samme formålet som delingsmodellen. I delingsmodellen hadde man et aktivitetskrav hvor det ble sett på hvor mye av inntekten som kom fra eiers egen arbeidsinnsats. I foretaksmodellen ser man bort fra aktivitetskravet, og personinntekt beskatter all inntekt fra virksomheten, utover skjermingsfradraget. Bakgrunnen for skjermingsfradraget er at det bare er overskudd utover en risikofri avkastning som skal inngå i beregning av personinntekt (Brudvik, 2008, s. 646.). Skjermingsfradraget får vi ved å ta utgangspunkt i total kapitalen som skal multipliseres med en skjermingsrente. Grunnlaget, som brukes for beregning av skjermingsfradraget, skal inneholde alle driftsmidler, med unntak av finansobjekter som kommer til fradrag. For at en eiendel skal være med i beregningsgrunnlaget, er det en forutsetning at den har ”virket i virksomheten” jfr. skatteloven (skl.) § 12-12 2.ledd.a. Dette vil si at eiendeler som er kjøpt inn for privat bruk, ikke skal være med i beregningen. Dette gjelder også for firmahytter og lignende som er stilt til rådighet til de ansatte. Ifølge skl. § 12-12.2.ledd.e skal skjermingsgrunnlaget være middelverdien av inngående og utgående verdier. Skjermingsrenten som brukes i beregningen blir fastsatt av finansdepartementet hvert år, og for inntektsåret 2008 er den 5,4 %. I motsetning til aksjonærmodellen benytter man rente før skatt jfr. skl. § 12-12 3.ledd.

For å bli omfattet av foretaksmodellen er det et krav at det drives ”virksomhet” jfr. skl. § 12-10 2. ledd. Med virksomhet menes at det blir utøvd aktivitet av en viss varighet og omfang. Den må utøves for innehavers regning og risiko, og aktiviteten må være egnet til å gå med overskudd (Skatteetaten). Med andre ord vil hobbyvirksomhet ikke kunne kategoriseres som en virksomhet.

I foretaksmodellen blir man skattlagt etter resultatet, og ikke etter hvor mye man har tatt ut av virksomheten. Enkeltpersonforetakets resultat blir skattlagt sammen med eierens eventuelle andre inntekter, og vil derfor bli beskattet som alminnelig inntekt med 28 %. I tillegg vil eieren bli personinntekt beskattet, med trygdeavgift på 11 % og eventuell toppskatt på 9 % og 12 %, av resultatet. Dette vil være etter skjermingsfradrag og eventuelt lønnfradrag. Man vil derfor ha en løpende beskatning av overskuddet, i motsetning til aksjeselskap, som blir

skattlagt med tilleggskatt først når utbytte tas ut. Man kan altså velge å utsette ”ekstrabeskatningen”, noe man ikke har mulighet for ved enkeltpersonforetak, siden beskatningen skjer løpende. Bakgrunnen for denne forskjellen er at det er vanskelig å holde kontroll på overføringer, siden enkeltpersonforetak ikke er et eget skattesubjekt, i motsetning til aksjeselskap og deltakerlignende selskap (Brudvik, 2008, s. 653). Har man et underskudd i virksomheten vil dette kunne fradragføres i annen inntekt.

Siden man blir personinntekt beskattet på overskudd i virksomhet, vil man kunne oppnå pensjonspoeng og trygderettigheter uten å være ”aktiv eier”. Altså vil en eier som ikke arbeider i virksomheten, oppnå slike rettigheter. Passive eiere har etter innføringen av foretaksmodellen blitt høyere beskattet enn tidligere. Før innføringen av den nye skattereformen klarte de å unngå delingsmodellen, på grunn av aktivitetskravet på 300 timer. Resultatet ble derfor beskattet som kapitalinntekt med 28 % (Narf).

Ved utleieinntekter på eiendom skilles det mellom virksomhetsinntekter og kapitalinntekter. Utleievirksomhet av stor størrelse vil bli ansett som virksomhetsinntekt, og vil derfor bli personinntekt beskattet. Med stor størrelse menes utleie av næringslokaler utover 500 kvm, og/eller 5 eller flere leiligheter til boformål. For utleie under disse kravene, vil inntekten bli sett på som kapitalinntekt, og vil derfor ikke bli beskattet som personinntekt (Narf).

Kapitalkostnader og – tap skal legges til alminnelig inntekt ved beregning av personinntekt etter foretaksmodellen. Men rentekostnader til finansinstitusjoner eller mengdegjeldsbrev skal ikke legges til. Eieren av enkeltpersonforetak vil derfor ha fradragrett for gjeldsrenter i sin personinntekt (Skaar & Kildal, 2005, s. 129).

Gevinst og tap på driftsmidler, for eksempel salg av driftsbygning med gevinst, vil etter foretaksmodellen inngå i personinntekten. Et eventuelt tap vil være fradragberettiget. I den tidligere delingsmodellen ble slike gevinster og tap trukket ut av personinntekten (Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA, 2005, s.133).

Etter foretaksmodellen gis det et lønnsfradrag, dette er videreført fra delingsmodellen. Bakgrunnen for dette fradraget er at personlig næringsdrivende ikke skal bli personinntekt beskattet for inntekt generert av andre ansatte. Det gis derfor et fradrag for den delen av alminnelig inntekt, som andre ansatte i virksomheten har vært med og skapt. Det blir beregnet

etter en sjablonberegning på 15 % av lønnsutbetalinger, arbeidsgiveravgift og trygdeavgift. Lønnsfradraget kan ikke redusere personinntekt under 6G. Siden eieren kan trekke fra lønnsfradraget på personinntekten, vil kostnaden med å ha ansatte bli redusert (Narf).

3.3 Aksjonærmodellen

Aksjonærmodellen ble innført fra og med inntektsåret 2006, og erstattet delingsmodellen når det gjaldt beskatning av utbytte og gevinst på aksjer for private aksjonærer. Tidligere, under delingsmodellen, ble private aksjonærer og aksjeselskap likt beskattet. Utbytte og gevinst må være utdelt fra enten aksjeselskap og allmennaksjeselskap, sparebanker og andre selveiende finansieringsforetak, gjensidige forsikringsselskaper, samvirkelag, aksjefond, tilsvarende utenlandske selskaper mv. (Skatteetaten).

Aksjonærmodellen går altså ut på at man skattlegger aksjegevinst og aksjeutbytte, men trekker fra et skjermingsfradrag. Skjermingsfradraget blir trukket fra fordi man vil skjerme den risikofrie avkastningen på aksjen, og bare skattlegge det som overstiger denne avkastningen. Skjermingsfradraget finner man ved å multiplisere skjermingsgrunnlaget med skjermingsrenten (Skatteetaten).

Skjermingsgrunnlaget er aksjens kostpris. Inkludert i kostpris kommer også eventuelle kjøpskostnader med direkte sammenheng til kjøpet av aksjen, som for eksempel meglerutgifter. Eventuell ubenyttet skjerming vil også legges på kostprisen. Tidligere ble det også tatt med eventuelle RISK- regulering i skjermingsgrunnlaget, men det ble avskaffet fra 1. januar 2006. Skjermingsrenten blir vedtatt hvert år av Skattedirektoratet, og gjelder for forrige inntektsår. Det vil si at renten for 2008 blir fastsatt i januar 2009, og skjermingsrenten for 2008 er 3,8 % (Skatteetaten).

En kan som sagt legge til ubenyttet skjermingsfradrag ved kostpris. Dette ubenyttede skjermingsfradraget kan en også fremføre til neste år så lenge man eier aksjen. Og det vil da komme i tillegg til oppnådd skjermingsfradrag det aktuelle året, når det skal beregnes skatt av eventuelt utbytte på aksjen. Hvis en selger aksjen med gevinst kan en også trekke fra eventuelt ubenyttet skjermingsfradrag. Det er ikke mulig å bruke et ubenyttet skjermingsfradrag for å øke et fradragsberettiget tap. Ved realisasjon av aksjen regnes det ut

om det er en skattemessig gevinst eller fradragsberettiget tap. Dette finner man ved å trekke inngangsverdien på aksjen fra utgangsverdien man fikk ved å selge den. Positivt beløp blir gevinst og negativt blir tap (Skatteetaten).

Når man selger aksjen, mister man retten til skjerming. Det er den som eier aksjen per 31.12 som har rett på skjermingsfradraget, men et eventuelt ubenyttet skjermingsfradrag vil ikke følge aksjen til neste eier. Når en så har regnet seg frem til skattpliktig utbytte eller skattepliktig gevinst, multipliseres dette med en flat skattesats på 28 % (Skatteetaten).

Aksjeselskapet er fritatt for formuesbeskatning, mens aksjonæren skattlegges av formuesverdien på aksjene han eier. I 2007 var den verdsatt til 85 % av formuesverdien, men denne regelen er nå opphøyet til 100 %. Reglene for hva som kommer inn under formuesverdien på aksjen er regulert i skl. § 4-1 til § 4-18.

Noen vil nok kunne se mulighetene for å benytte seg av store renteinntekter på lån som de kan gi til aksjeselskapet, for å unngå skatt på eventuelt utbytte. Dette er regulert gjennom aksjonærmodellen, og gjelder ekstraskatt på slike lånerenter. Denne ekstraskatten beregnes utover et vist nivå. Renteinntekten beskattes først som alminnelig inntekt, før den etter fratrukket skjermingsfradrag på nytt beskattes som alminnelig inntekt.

Skjermingsfradraget fungerer i teorien som nevnt tidligere ved aksjeutbytte og -gevinst, men her blir det beregnet månedlig på grunnlag av lånesaldo ved månedens start.

Skjermingsrenten i dette tilfellet blir også her fastsatt og kunngjort av Skattedirektoratet. Dette blir gjort for to måneder av gangen (Skatteetaten).

3.4 Fritaksmodellen

Gjennom fritaksmetoden blir selskapsaksjonærer fritatt for beskatning på aksjeutbytte og aksjegevinst. En mister samtidig muligheten til å fradragsføre tap ved realisasjon. Grunnen til innførsel av fritaksmetoden, var at man vil unngå kjedebeskatning. Gevinst/tap eller utbytte som selskapsaksjonæren mottar skal derfor ikke skattlegges før det gis ut som utbytte til selskapets aksjonærer. Fritaksmetoden ble iverksatt ved aksjegevinst- tap som var realisert 26. mars 2004 eller senere, mens den for utbytteinntekter hadde virkning når utbyttet ble utbetalt 1.januar 2004 eller senere (Skatteetaten).

Siden man satte i kraft gevinst- og tapsreglene i 2004 med umiddelbar virkning, ville man forhindre urimeligheter for skatteyttere som hadde realisert sine gevinster før 26.mars 2004. Fritaksmodellen ble innført to år før aksjonærmodellen trådte i kraft (2006). Dette førte til at gevinster som var opptjent i selskapet mellom 26.mars og 31. desember i 2004, kunne tas ut skattefritt i 2005 til selskapets private aksjonærer. Alt dette til sammen, dannet grunnlaget for utarbeiding av overgangsregler som skulle gjøre denne to års perioden mest mulig rettferdig for alle (Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA, 2005, s. 86).

Fritaksmodellen gjelder for aksjeselskap og allmennaksjeselskap, sparebanker og andre selveiende finansieringsforetak, samvirkelag, aksjefond, interkommunalt selskap, selskap mv. som er heleiet av staten, foreninger, stiftelser, kommune- og fylkeskommune, konkurs- og administrasjonsbo i tilfelle debitor omfattes, utenlandske selskaper mv. i tilfelle tilsvarende norsk subjekt omfattes og deltakerlignende selskaper (Skatteetaten).

Eksempler på hva som kommer inn under fritaksmetoden er skattefritt aksjeutbytte, og salg av aksjer med skattefri gevinst, mellom aksjeselskap.

4. Forskjeller i beskatningen av enkeltpersonforetak og aksjeselskap

4.1 Privatuttak/ lønn og arbeidsgiveravgift

Privatuttak er når eier av enkeltpersonforetaket gjør uttak fra foretaket, og blir ikke sett på som en lønnsutbetaling. Dette vil si at privatuttak i enkeltpersonforetak ikke er arbeidsgiveravgift pliktig, siden dette er en næringsinntekt jfr. folketrygdeloven (ftrl.) § 23-2.1 ledd. Næringsinntekt blir derimot skattlagt med en høyere trygdeavgift på 11 %.

Det er arbeidsgiveravgift plikt på ytelser i og utenfor tjenesteforhold. Etter skl. § 6-1 er arbeidsgiveravgift en fradragberettiget driftskostnad. Både enkeltpersonforetak og aksjeselskap betaler arbeidsgiveravgift på lønn til sine ansatte. Men aksjeselskap må også betale arbeidsgiveravgift på utbetalt lønn til aksjonæren, siden aksjonæren er et eget

skattesubjekt. Denne typen arbeid blir derfor sett på som et lønnet arbeidsforhold. Det skal også betales arbeidsgiveravgift på godtgjørelse til styremedlemmer og lignende jfr. ftrl. § 23-2.2. ledd.

4.2 Lønn/ utbytte i aksjeselskap

Når en aksjonær tar ut utbytte blir det ikke regnet som personinntekt. Dermed blir det heller ikke beregnet pensjonspoeng eller opparbeidet trygderettigheter av dette. Men det er mulig for en aksjonær å ta ut lønn i stedet for utbytte, eller en kombinasjon av begge deler. I tillegg til arbeidsgiveravgiften, utløses også andre arbeidsgiver plikter som for eksempel pensjon når det tas ut lønn (Altinn).

Aksjonærmodellen gir aksjonæren mulighet til å utnytte reglene gjennom systematisk uttak av overskuddet. Det første man gjør er å ta ut lønn helt til en har utnyttet hele personfradraget (38 850 i kl.1) jfr. Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2009 (ssv) § 6-3 og minstefradraget (minimum 31 800/ maksimum 67 000) jfr. ssv § 6-1. Deretter tar man ut utbytte til man har utnyttet hele skjermingsfradraget. Det neste man gjør er å ta ut lønn, annen arbeidsgodtgjørelse eller lønnsutbetaling innenfor marginals-katten på 48,16 % (28 % +(28 % * 72)). En unngår toppskatt når en ikke tar ut mer lønn enn inntil 420 000 (toppskatt grensen) jfr. ssv § 3-1. Til slutt tar man ut resten som utbytte utover skjermingsfradraget (Jønsberg mfl., 2005, s. 82).

Hvis det er et stort overskudd vil det være lønnsomt å la noe stå igjen i selskapet, for å unngå uttaksbeskatting på dette. Det gjenværende overskuddet kan da brukes til å investere i eget eller andres selskap. På denne måten bruker man selskapet som en sparegris (Narf).

Det har vært mye diskusjon om det skal være mulig for Skattedirektoratet å bruke gjennomskjæring og tvangslønn for eiere i aksjeselskap. Ved at de kan gå inn og gjøre om utbytte hos en aksjonær til lønn, i tilfeller der de mener han burde ha tatt ut lønn og ikke utbytte. I nyere tid er det uttalt i en artikkel som ble publisert på Skattedirektoratets hjemmeside, at aksjeselskapet selv kan velge om de vil utbetale alt eller deler av overskuddet som lønn. Eller de kan velge å utbetale alt som utbytte i stedet for lønn. Det er imidlertid rom for overprøvelser i spesielle tilfeller hvor det er misstanke om illojalitet (Skatteetaten).

4.3 Privatbil i næring/ firmabil

I aksjeselskap får man fradragføre alle driftsutgifter på bil som blir brukt i næring, og saldoavskrive den. Til gjengjeld må man fordelsbeskattes for dette driftsmidlet etter samme regler som for enkeltpersonforetak, med unntak av maksimalgrensen på fradrag for privat bruk (Bedin).

For et enkeltpersonforetak er det forskjellige faktorer som spiller inn. Er bilen kjørt under 6000 km i næring blir den sett på som en privatbil i næring, og man får ikke fradragføre driftskostnadene. Men man får fradrag for yrkeskjøringen etter samme satser som for bilgodtgjørelse, som er 3 kr per km (taks. §1-2-6). En må heller ikke fordelsbeskattes for den. Kjører man bilen over 6000 km i næring blir den beregnet som yrkesbil. Da får man fradrag for driftsutgiftene, og kan saldoavskrive den siden den blir beregnet som et driftsmiddel (Bedin).

Det er imidlertid begrensninger for hvor mye en får fradragføre av driftsutgiftene. Man må huske å tilbakeføre det den eventuelt brukes privat. Tilbakeføringen gjøres på grunnlag av bilens listepriis. I 2008 vil bilen inntektsbeskattes med 30 % av bilens listepriis som ny inntil 249 600 kr, og 20 % for overskytende verdi. Biler som er eldre enn 3 år, verdsettes til 75 % av bilens listepriis som ny jfr. skl. §5-13. I følge skl. §6-12 er det en begrensning for hvor mye en må tilbakeføre for privat bruk. Det skal ikke tilbakeføres mer en 75 % av bilkostnadene. Bilkostnadene er inkludert i verdiforringelsen, som blir saldoavskrevet med en sats på 17 %. Derfor må avskrivningen også tas med i beregningsgrunnlaget (Bedin).

4.4 Revisjonskostnader

I motsetning til enkeltpersonforetak har aksjeselskap som tidligere nevnt revisjonsplikt. Denne kostnaden er en ekstrakostnad som ikke enkeltpersonforetaket har. Da øker kostnaden med å være et aksjeselskap, og må legges til når en skal sammenligne selskapsformene for å

få et mest mulig realistisk utfall. Det positive for aksjeselskapet er at revisjonskostnadene er fradragsberettiget jfr. skl. § 6-1.

4.6 Opphør av næringsvirksomhet

Når et enkeltpersonforetak opphører, vil ikke dette uten videre føre til salg av driftsmidlene. Dersom man ønsker å selge alle driftsmidlene, må dette gjøres som ved et vanlig salg, og det skal beregnes gevinst og tap for hver enkelt eiendel jfr. skl. § 5-30, 14-41 til 14-47. Det vil etter opphør ikke være mulig med avskrivning, siden driftsmidlene ikke lenger er driftsmidler. Gevinst og tapskontoen vil følge vanlige regler. Man forsetter å inntektsføre negativ saldo, avskrive tom positiv saldo og fradragsføre eller inntektsføre negativ eller positiv gevinst- tapssaldo (Brudvik, s. 437, 2008). Gevinst eller tap skal inntekts- eller fradragsføres samme år som eiendomsretten opphører. Ved realisasjon i ettertid er det inngangsverdien på opphørstidspunktet som blir brukt (Skatteetaten).

Dersom man ønsker å ta ut driftsmidlene til privatbruk vil dette bli sett på som uttak, og da må man ta i bruk reglene om uttaksbeskatning. Det vil da være som vanlig med gevinst- og tapskonto, men det vil ikke være mulighet for fradrag for tap. Dersom uttaket av driftsmidlene er til en verdi lavere enn markedsverdi, vil det bli uttaksbeskatning. I et aksjeselskap vil denne differansen bli ført som lønn eller utbytte, mens i et enkeltpersonforetak vil det føres som privat forbruk (Brudvik, 2008).

Dersom mottakeren er pliktig til å betale arveavgift av uttaket, skal det ikke uttaksbeskattes. En forutsetning for at dette, er at arvingen overtar hele eller deler av virksomheten.

Et aksjeselskap har to alternative måter å opphøre på, likvidere eller selge aksjene. Ved likvidasjon av aksjeselskap, vil utbetaling til aksjonærene bli betraktet som en realisasjon av aksjene, og ikke som et aksjeutbytte. Beløpet som blir utbetalt til aksjonærene vil da være aksjenes salgsverdi. Selskapet selger sine eiendeler og gevinst/tap skattlegges/fradragsføres i realisasjonsåret. Dette vil si at det er en forhåndsskatt. Dersom selskapet opphører uten å likvidere, vil man forsette å behandle saldoen på gevinst- og tapskontoen som vanlig (Brudvik, 2008).

5. Skattemessige konsekvenser ved alternative valg av selskapsform

Klesbutikken Hildes klær, drives av Hilde Hansen, som er personlig næringsdrivende. Butikken ligger sentralt til i Haugesund sentrum og har mange stamkunder. Hun har to ansatte som er med og hjelper henne i butikken. Hildes butikk går veldig bra for tiden, og hun har begynt å tenke på om det ville svare seg å gå over til aksjeselskap. Hun har derfor bedt sine regnskapsførere om å se på dette. I første omgang er det skatteforskjellene hun er mest nysgjerrig på.

Hun legger frem følgende årsregnskap:

Resultatregnskap

Salgsinntekter		3 082 300
Renteinntekt		14 670
Gevinst salg aksjer		<u>56 780</u>
		3 153 750
Varekostnad	852 700	
Lønn inkl. feriepenger	843 270	
Arbeidsgiveravgift	160 161	
Avskrivninger	153 500	
Andre driftskostnader	282 138	
Rentekostnad	26 960	
<u>Kurstap utenl. Valuta</u>	<u>1 250</u>	<u>2 319 979</u>
Årsresultat		833 771

Balanse

<u>Eiendeler</u>	<u>1/1</u>	<u>31/12</u>	<u>Egenkapital og gjeld</u>	<u>1/1</u>	<u>31/12</u>
Forretningslokaler	612 000	600 000	Egenkapital	1 582 315 1)	1 232 315
Inventar	258 480	215 400	Leverandørgjeld	31 520	25 890
Bil	510 720	425 600	Banklån	528 200	459 200
Aksjer	230 450	79 400			
Varebeholdning	175 200	201 500			
Kundefordringer	157 490	135 900			
Bankinnskudd	197 695	59 605			
	<u>2 142 035</u>	<u>1 717 405</u>		<u>2 142 035</u>	<u>1 717 405</u>

1)

Egenkapital 1/1	1 582 315
- Privatuttak	<u>350 000</u>
=Egenkapital 31/12	<u>1 232 315</u>

Opplysninger til skatteregnskapet:

- Skattemessig verdi på varekostnaden er kr 832 500 på grunn av ukurans.
- Virksomheten har gitt en ikke fradragsberettiget gave til en kunde, med en verdi på kr 14 500.
- Saldoavskrivningene for året er på kr 140 200.

5.1 Privatuttak/ lønn og arbeidsgiveravgift

5.1.1 Enkeltpersonforetak

Hilde har lønnskostnader til sine to ansatte. Hun har i tillegg tatt ut 350 000 kr fra firmaet som et privatuttak til seg selv.

Beregning av alminnelig inntekt:

Driftsinntekter skl § 5-30		3 082 300
+ Kapital inntekter skl § 5-20		14 670
+ Kapital gevinst skl § 5-1		56 780
= Bruttoinntekt		3 153 750
- Varekostnad skl § 6-1		832 500
- Lønn inkl feriepenge skl § 6-1		843 270
- Arbeidsgiveravgift skl § 6-1		106 161
- Avskrivninger skl § 6-1		140 200
- Andre driftskostnader skl § 6-1	282 138 - 14 500	267 638
- Kapital kostnader skl § 6-40		26 960
- Kapital tap skl § 6-1		1 250
= Alminnelig inntekt		935 771

Beregning av personinntekt:

Alminnelig inntekt skl § 12-11.1		935 771
+ Kapital kostnader og tap skl § 12-11.2		1 250
- Kapital inntekter og gevinst skl § 12-11.3 a og b		71 450
- Skjermingsfradrag skl § 12-11.3 c 1)		60 682
= Beregnet meravkastning		804 889
- Lønnsfradrag skl § 12-13	(843 270+106 161) *0,15	142 415
= Beregnet personinntekt		662 474

1) Skjermingsgrunnlag skl § 12-12.2	1/1	31/12
Varige og betydelige driftsmidler	1 381 200	1 241 000
+ Varebeholdning	175 200	201 500
+ Kundefordring	157 490	135 900
+ Goodwill og immaterielle eiendeler	0	0
- Gjeld finansinstitusjoner	528 200	459 200
- Leverandørgjeld	31 520	25 890
= Skjermingsgrunnlag	1 154 170	1 093 310

Gjennomsnitt 1/1 og 31/12: (1 154 170 + 1 093 310) /2 = 1 123 740

Skjermingsfradrag : 1 123 740 * 0,054 **60 682**

Beregning av skatt alminnelig inntekt:

Alminnelig inntekt		935 771
- Personfradrag		38 850
= Skattbar alminnelig inntekt		896 921
Skatt alminnelig inntekt	896 921 * 0,28	=251 138

Beregning av bruttoskatt:

Trygdeavgift	662 474 * 0,11	72 872
+ Toppskatt	(662 474 - 420 000) * 0,09	21 823
= Sum bruttoskatt		94 695
+ Skatt alminnelig inntekt		251 138
= Total inntektsskatt		345 833

5.1.2 Aksjeselskap

Hilde Hansen har nå registrert aksjeselskapet Hildes Klær AS, med samme regnskapstall.

Hun tar nå ut kr 350 000 som lønn.

Beregning av alminnelig inntekt i aksjeselskapet:

Driftsinntekter	skl. § 5-30		3 082 300	
+ kapital inntekter	skl § 5-20		14 670	
+ kapital gevinster	skl. § 5-1		56 780	
= Bruttoinntekt			3 153 750	
-Varekostnad	skl § 6-1		832 500	
-Lønn til ansatte inkl. feriepenger	skl § 6-1		843 270	
-Arbeidsgiveravgift ansatte	skl § 6-1		106 161	
-Lønn aksjonær	skl § 6-1		350 000	
-Feriepenger aksjonær	skl § 6-1		42 000	
-Arbeidsgiveravgift aksjonær	skl § 6-1		49 350	
-Avskrivninger	skl § 6-1		140 200	
-Andre driftskostnader	skl § 6-1	282 138 -14500	267 638	
-Revisorkostnader	skl § 6-1		20 700	
-Kapitalkostnader	skl. § 6-40		26 960	
-Kapital tap	skl. § 6-1		1 250	
= Alminnelig inntekt			473 721	
Skatt alminnelig inntekt på selskapet:		473 721	28 %	132642

Beregning av alminnelig inntekt for aksjonær:

Lønn		350 000
-Minstefradrag	$350\,000 \cdot 0,36 = 126\,000$	67 000 maks
= Alminnelig inntekt		283 000
- Personfradrag		38 850
= Skattepliktig alminnelig inntekt aksjonær		244 150

Skatt alminnelig inntekt: 244 150   *   28 %   68362

Beregning av bruttoskatt aksjonær:

Trygdeavgift	$350\,000 \cdot 0,078$	27 300
+ Toppskatt		0
= Bruttoskatt		27 300
+ skatt alminnelig inntekt aksjonær		68362
= Total inntektsskatt på aksjonæren		95 662

Samlet skatt og avgift aksjeselskap og aksjonær:

Totalskatt selskap		132 642
+ Arbeidsgiveravgift lønn aksjonær	$350\,000 \cdot 0,141$	49 350
+ Totalskatt aksjonær		95 662
= Total skatt selskap og aksjonær		277 654
+ Revisjonskostnader		20 700
= Totalskatt inkl. revisjonskostnad		298 354

I dette tilfellet kommer Hilde best ut som aksjeselskap, med skatt på kr 298 354 som aksjeselskap mot kr 345 833 som enkeltpersonforetak. Grunnen til dette er at Hilde som aksjonær kan trekke minstefradraget fra på sin alminnelige inntekt når hun får lønn. Aksjeselskapet får også fradrag for Hildes lønnsutbetaling, inklusiv feriepenger og arbeidsgiveravgift, og revisjonskostnadene. På grunn av disse fradragene vil ekstrakostnadene til aksjeselskapet reduseres. Lønnsfradraget og skjermingsfradraget veier ikke opp for den ekstrabeskatningen man har som enkeltpersonforetak.

5.2 Lønn/ utbytte i aksjeselskap

Vi forutsetter nå at aksjonæren tar ut 60 % lønn og 40 % som utbytte, som medfører at utbetalt lønn blir redusert til kr 210 000, og uttak av utbytte blir kr 140 000.

Skjermingsgrunnlaget er kr 230 000, og skjermingsrenten er 3,8 %. Dette vil bare være aktuelt for aksjeselskapet.

Beregning av alminnelig inntekt i aksjeselskapet:

Driftsinntekter	skl. § 5-30		3 082 300
+ kapital inntekter	skl § 5-20		14 670
+ kapital gevinster	skl. § 5-1		56 780
<hr/>			
= Bruttoinntekt			3 153 750
-Varekostnad	skl § 6-1		832 500
- Lønn til ansatte inkl. feriepenger	skl § 6-1		843 270
-Arbeidsgiveravgift ansatte	skl § 6-1		106 161
-Lønn aksjonær	skl § 6-1		210 000
-Feriepenger aksjonær	skl § 6-1		25 200
-Arbeidsgiveravgift aksjonær	skl § 6-1		29 610
-Avskrivninger	skl § 6-1		140 200
-Andre driftskostnader	skl § 6-1	282 138 -14500	267 638
-Revisorkostnader	skl § 6-1		20 700
-Kapitalkostnader	skl. § 6-40		26 960
-Kapital tap	skl. § 6-1		1 250
<hr/>			
= Alminnelig inntekt			650 261

Skatt alminnelig inntekt på selskapet:	650 261	*	0,28	182073
---	----------------	----------	-------------	---------------

Beregning av skatt på utbytte:

Utbytte		140 000
- Skjermingsfradrag	230 000 * 0,038	8 740
<hr/>		
= Skattepliktig utbytte		131 260

Beregning av alminnelig inntekt for aksjonær:

Lønn		210 000
-Minstefradrag	210 000*0,36 = 75 600	67 000 maks
+ Skattepliktig utbytte		131 260
<hr/>		
= Alminnelig inntekt		274 260
- Personfradrag		38 850
<hr/>		
= Skattepliktig alminnelig inntekt		235 410

Skatt alminnelig inntekt aksjonær:	235 410	*	28 %	65915
---	----------------	----------	-------------	--------------

Beregning av bruttoskatt aksjonær:

Trygdeavgift	2100 000* 0,078	16 380
+Toppskatt		0
<hr/>		
= Bruttoskatt		16 380
+Skatt alminnelig inntekt aksjonær		65915
<hr/>		
= Total inntektsskatt		82 295

Samlet skatt og avgift aksjeselskap og aksjonær:

Totalskatt selskap		182 073
+ Arbeidsgiveravgift aksjonærens lønn	210 000 * 0,141	29 610
+ Totalskatt aksjonær		82 295
= Total skatt selskap og aksjonær		293 978
+ Revisjonskostnader		20 700
= Totalskatt inkl. revisjonskostnad		314 678

Hilde kommer fortsatt best ut som aksjeselskap, med en totalskatt på kr 314 678 som aksjeselskap mot kr 345 833 som enkeltpersonforetak. Det er de samme faktorene som nevnt under punkt 5.1 som er årsaken til dette. Grunnen til at denne forskjellen nå er mindre, er at en har mindre kostnader å fradragføre på aksjeselskapet. Skjermingsfradraget i tillegg til redusert bruttoskatt på aksjonæren, er for lite til å veie opp for den økte skatten på alminnelig inntekt.

5.3 Utbytte i aksjeselskap

På bakgrunn av uttalelsen fra Skattedirektoratet angående 100 % uttak som utbytte, ønsker Hilde å finne ut om dette er en god løsning for hennes firma. Dette vil kun være aktuelt å se på for aksjeselskapet.

Beregning av alminnelig inntekt i aksjeselskapet:

Driftsinntekter	skl. § 5-30		3 082 300
+Kapital inntekter	skl § 5-20		14 670
+Kapital gevinster	skl. § 5-1		56 780
= Bruttoinntekt			3 153 750
-Varekostnad	skl § 6-1		832 500
-Lønn til ansatte inkl. feriepenger	skl § 6-1		843 270
-Arbeidsgiveravgift ansatte	skl § 6-1		106 161
-Avskrivninger	skl § 6-1		140 200
-Andre driftskostnader	skl § 6-1	282 138 -14500	267 638
-Revisorkostnader	skl § 6-1		20 700
-Kapitalkostnader	skl. § 6-40		26 960
-Kapital tap	skl. § 6-1		1 250
= Alminnelig inntekt			915 071

Skatt alminnelig inntekt på selskapet:	915 071	*	0,28	256220
---	----------------	---	-------------	---------------

5.4.1 Enkeltpersonforetak

Beregning av alminnelig inntekt:

Driftsinntekter skl § 5-30		3 082 300
+ Kapital inntekter skl § 5-20		14 670
+ Kapital gevinst skl § 5-1		56 780
= Bruttoinntekt		3 153 750
- Varekostnad skl § 6-1		832 500
- Lønn inkl feriepenger skl § 6-1		843 270
- Arbeidsgiveravgift skl § 6-1		106 161
- Avskrivninger skl § 6-1		140 200
- Andre driftskostnader skl § 6-1	282 138	
- Ikke fradragsberettiget gave	14 500	
- Driftsutgifter bil	66 839	200 799
- Bilkostnader skl. 6-1	1)	34 425
- Kapital kostnader skl § 6-40		26 960
- Kapital tap skl § 6-1		1 250
= Alminnelig inntekt		968 185

1) Beregning av fradrag for bilutgifter:	skl. § 6-12 + forskrift	
Driftsutgifter		66 839
+ 17 % saldoavskrivning	$327\,000 * 0,83 * 0,17$	46 140
= Beregnet fradrag		112 979

Tilbakeført for privatbruk	skl. § 5-13	
$(249\,600 * 0,30) + (327\,000 - 249\,600) * 0,20$		90 360
Max tilbakeføring: 75 % av 112 979		84 734

Fradragsberettigede bilkostnader		
Driftsutgifter		66 839
+ Saldoavskrivning 20 %	$327\,000 * 0,80 * 0,20$	52 320
- Tilbakeført for privatbruk		84 734
= Fradragsberettigede bilkostnader		34 425

Beregning av personinntekt:

Alminnelig inntekt skl § 12-11.1		968 185
+ Kapital kostnader og tap skl § 12-11.2		1 250
- Kapital inntekter og gevinst skl § 12-11.3 a og b		71 450
- Skjermingsfradrag skl § 12-11.3 c 2)		60 682
= Beregnet meravkastning		837 303
- Lønnsfradrag skl § 12-13	$949\,431 * 0,15$	142 415
= Beregnet personinntekt		694 888

2) Skjermingsgrunnlag skl § 12-12.2	1/1	31/12
Varige og betydelige driftsmidler	1 381 200	1 241 000
+ Varebeholdning	175 200	201 500
+ Kundefordring	157 490	135 900
+ Goodwill og immaterielle eiendeler	0	0
- Gjeld finansinstitusjoner	528 200	459 200
- Leverandørgjeld	31 520	25 890
= Skjermingsgrunnlag	1 154 170	1 093 310
Gjennomsnitt 1/1 og 31/12:	(1 154 170 + 1 093 310) /2 =	1 123 740
Skjermingsfradrag :	1 123 740 * 0,054	60 682

Beregning av skatt alminnelig inntekt:

Alminnelig inntekt		968 185
- Personfradrag		38 850
= Skattbar alminnelig inntekt		929 335
Skatt alminnelig inntekt	929 335 * 0,28	=260214

Beregning av bruttoskatt:

Trygdeavgift	694 888 * 0,11	76 438
+ Toppskatt	(694 888 - 420 000) * 0,09	24 740
= Sum bruttoskatt		101 178
+ Skatt alminnelig inntekt		260 214
= Total inntektsskatt		361 392

5.4.2 Aksjeselskap

Aksjeselskapet Hildes klær AS bruker samme tall som ble brukt for enkeltpersonforetaket. I beregningene under forutsetter vi at Hilde tar ut 60 % som lønn og 40% som utbytte som ble brukt i punkt 5.2. Dette for å få en mest mulig realistisk sammenligning til enkeltpersonforetaket.

Beregning av alminnelig inntekt i aksjeselskapet:

Driftsinntekter	skl. § 5-30		3 082 300
+ Kapital inntekter	skl § 5-20		14 670
+ Kapital gevinster	skl. § 5-1		56 780
= Bruttoinntekt			3 153 750
-Varekostnad	skl § 6-1		832 500
- Lønn til ansatte inkl. feriepenger	skl § 6-1		843 270
-Arbeidsgiveravgift ansatte	skl § 6-1		106 161
-Lønn aksjonær	skl § 6-1		210 000
-Feriepenger aksjonær	skl § 6-1		25 200
-Arbeidsgiveravgift aksjonær	skl § 6-1		29 610
-Avskrivninger	skl § 6-1		140 200
-Andre driftskostnader	skl § 6-1	282 138 -14500	267 638
-Revisorkostnader	skl § 6-1		20 700
- Saldoavskrivning	skl § 6-1	327 000 * 0,80 * 0,20	52 320
- Kapitalkostnader	skl. § 6-40		26 960
- Kapital tap	skl. § 6-1		1 250
= Alminnelig inntekt			597 941

Skatt alminnelig inntekt på selskapet: 597 941 * 0,28 167423

Beregning av skatt på utbytte:

Utbytte		140 000
- Skjermingsfradrag	230 000 * 0,038	8 740
= Skattepliktig utbytte		131 260

Beregning av alminnelig inntekt for aksjonær:

Lønn		210 000
+Fordel privat bruk av yrkesbil	3)	90 360
-Minstefradrag	(210 000+90 360)*0,36 = 108 130	67 000 maks
+ Skattepliktig utbytte		131 260
= Alminnelig inntekt		364 620
- Personfradrag		38 850
= Skattepliktig alminnelig inntekt		325 770
Skatt alminnelig inntekt aksjonær:	325 770 * 28 %	91216

3)

Tilbakeført for privatbruk bil

(249 600 * 0,30) + (327 000 - 249 600)*0,20	90 360
---	--------

Beregning av bruttoskatt aksjonær:

Trygdeavgift	(210 000+90 360)* 0,078	23 428
+ Toppskatt		0
= Bruttoskatt		23 428
+ Skatt alminnelig inntekt aksjonær		91216
= Total inntektsskatt		114 644

Samlet skatt og avgift aksjeselskap og aksjonær:

Totalskatt selskap	167 423
+ Arbeidsgiveravgift aksjonærens lønn (210 000+90 360) * 0,141	42 351
+ Totalskatt aksjonær	114 641
<hr/>	
= Total skatt selskap og aksjonær	324 415
+ Revisjonskostnader	20 700
<hr/>	
= Totalskatt inkl. revisjonskostnad	345 115

Hilde kommer best ut som aksjeselskap med en totalskatt på kr 345 115, mot enkeltpersonforetak på kr 361 392. Selv om aksjeselskapet kommer best ut i vårt eksempel, er det aksjeselskapet som øker skatten mest, vedrørende firmabil, i forholdt til punkt 5.2. Der totalskatten var på kr 314 678 i aksjeselskapet, mot kr 345 115 etter firmabilen er tatt med.

Enkeltpersonforetaket har en mye lavere endring fra kr 345 833 til kr 361 392 i punkt 5.2. Derfor er det enkeltpersonforetaket som kom best ut når det gjelder firmabil. Grunnen til dette er at enkeltpersonforetaket bare må fordelsbeskattes med 75 % av fordelene for privat bruk.

5.5 Opphør/salg av firma

Hildes klær har planer om å opphøre om noen års tid, og lurer derfor på i hvilken selskapsform hun vil komme best ut skattemessig ved opphøret.

Eiendelene hun har per dags dato har blitt taksert, og har fått følgende verdier:

Forretningslokale	750 000
Inventar	200 000
Bil	400 000
Aksjer	65 000
Varebeholdning	180 000
Kundefordringer	140 000
Bankinnskudd	201 395
Goodwill	60 000

Skattemessig balanse per 31/12

<u>Eiendeler:</u>		<u>Egenkapital og gjeld:</u>	
Driftsløsøre	620 100	Tilført egenkapital	167 000
Varer	215 500	Egenkapital	814 010
Kundefordringer	145 300	Gjeld	485 090
Aksjer kursverdi	195 700		
Forretningslokalet	200 000		
Bankinnskudd	89 500		
Sum	1 466 100		1 466 100

5.5.1 Enkeltpersonforetak

Skattemessige konsekvenser ved opphør for Hilde Hansen:

Omløpsmidler:

Kundefordringer

Salgsverdi	140 000
- Skattemessig verdi	145 300
= Tap	5 300

Varebeholdning

Salgsverdi	180 000
- Skattemessig verdi	215 500
= Tap	-35 500

Aksjer

Salgsverdi	180 000
- Skattemessig verdi	195 700
= Tap	-15 700

Anleggsmidler:

	Gr. b	Gr. D	Gr. i
S-verdi		620 100	200 000
- Nedskrevet salgssum	60 000	600 000	750 000
= Negativ saldo		20 100	
=Gevinst	60 000		550 000

Gevinst og tapskonto

Tap	Gevinst	
Innt.ført	Goodwill	60 000
(610 000 * 0,20)	Forr. Lokale	550 000
122 000		
Fremført	488 000	

Negativ saldo

Innt. Ført	$20\,100 * 0,20$	=4020
Fremført	$20\,100 - 4020$	= 16 080

Hilde velger å fortsette å nedskrive på gevinst- og tapskonto, og må derfor inntektsføre

dette året: $122\,000 + 4\,020 = 126\,020$

Dette medfører en inntektsskatt på foretaket: $126\,020 * 0,28 = 35\,286$

Denne inntektsføringen vil gå inn under hennes personinntekt, og må personinntektsbeskattes som følgende:

Trygdeavgift	$126\,020 * 0,11$	13 862
+ toppskatt		0
= Bruttoskatt		13 862
+ inntektsskatt		35 286
<u>= Totalskatt opphørsåret</u>		<u>49 148</u>

Når hun er ferdig med opphørsperioden vil den totale skatten for hele opphøret bli som følgende:

Skattepliktig gevinst	610 000
<u>+Negativ saldo</u>	<u>20 100</u>
<u>=Skattegrunnlag</u>	<u>630 100</u>

Trygdeavgift	630 100 * 0,11	69 311
+Toppskatt		0
=Bruttoskatt		69 311
+Inntektsskatt	630 100 * 0,28	176 428
=Totalskatt for hele opphøret		245 739

Siden vi ikke vet hvordan Hilde vil ta ut gevinsten de neste årene, vil det være vanskelig å kunne forutsi om det skal være toppskatt. Dersom hun velger å gå bort i fra 20 % inntektsføring i noen av de senere årene, kan hun risikere å komme over toppskattnivå.

5.5.2 Aksjeselskap

Dersom Hildes klær as likviderer 31.12

Beregning av gevinst/tap ved salg av eiendelene:

Salgsverdi eiendeler	1 996 395
- Skattemessig verdi	1 577 995
= Gevinst	418 400

Forhåndsskatt: 418 400 * 0,28 = 117152

Beregning av beløp som utbetales til eneaksjonæren Hilde Hansen:

Salgsinntekt eiendeler	1 996 395
- Gjeld	485 090
- Skatt ved likvidasjon	117 152
= Utbetalt til Hansen	1 394 153

Beregning av gevinst/tap ved realisasjon av aksjeposten

Utgangsverdi	1 394 153
- Inngangsverdi 01.01	167 000
= Gevinst	1 222 243
- Ubenyttet skjermingsfradrag	0
= Skattepliktig gevinst	1 222 243

Skatt: 1 222 243 * 0,28 = 342228

Totalskatt ved opphør: 117 152 + 342 228 = 459 380

Hilde kommer best ut som enkeltpersonforetak med en totalskatt ved opphør på kr 245 739, mot en totalskatt som aksjeselskap på kr 459 380. Grunnen til dette er den store forskjellen på skattegrunnlaget på de to selskapsformene. Aksjeselskapet har heller ikke noe ubenyttet skjermingsfradrag som kunne redusert den skattepliktige gevinsten. Når Hilde driver som

enkeltpersonforetak kan hun velge å fremføre gevinst og tapskonto. Mens som aksjeselskap må gevinsten skattlegges i realisasjonsåret.

5.6 Formuesskatt

5.6.1 Formuesskatt enkeltpersonforetak

Hilde ønsker å finne ut om det er noen forskjell på formuesskatten når hun skal velge selskapsform. Beregningene blir gjort på bakgrunn av følgende skattemessige balanse:

Skattemessig balanse per 31/12

<u>Eiendeler:</u>		<u>Egenkapital og gjeld:</u>	
Driftsløsøre	620 100	Tilført egenkapital	167 000
Varer	215 500	Egenkapital	814 010
Kundefordringer	145 300	Gjeld	485 090
Aksjer kursverdi	195 700		
Forretningslokalet	200 000		
Bankinnskudd	89 500		
Sum	1 466 100		1 466 100

Beregning av formuesskatt:

Eiendeler (bruttoformue)	1 466 100
- Gjeld	485 090
= Netto formue	981 010

Formuesskatt stat jfr. ssv § 2-1

Nettoformue	981 010
- Skattefritt beløp	350 000
= Skattbar formue	631 010

190 000 * 0,002	3 800
+(631 010 – 190 000) * 0,004	1 764
= Formuesskatt stat	5 564

Formuesskatt kommune jfr. ssv § 2-3

Nettoformue	981 010
- Skattefritt beløp	350 000
= Skattbar formue	631 010

Formuesskatt kommune:	631 010	*	0,007	4 417
-----------------------	---------	---	-------	-------

Total formuesskatt stat og kommune:

5 564+4 417	9 981
--------------------	--------------

5.6.2 Formuesverdi aksjer for aksjonær

I aksjeselskap er det ikke aksjeselskapet som skatter av formuen. Det er formuesverdien på aksjene til aksjonæren som skattlegges. Aksjekapitalen består av 1 aksje.

Følgende utregning blir gjort på bakgrunn av balansen 31/12 under punkt 5.1 og følgende skattemessige verdier:

Driftsløsøre	620 100
Varer	215 500
Kundefordringer	145 300
Aksjer kursverdi	195 700
Forretningslokalet ligningsverdi	200 000

Forretningsbygg skl.§4-1 jfr. taks 2-1-1	200 000
+driftsløsøre skl.§ 4-1 jfr.taks 2-1-2	620 100
+varebeholdning skl.§ 4-17 jfr. taks 2-1-3	215 500
+ kundefordringer skl. § 4-15	145 300
+ aksjer skl. § 4-12 + forskrift § 4-12-4	195 700
+ bankinnskudd skl.§4-1	59 605
= Mellomregning	1 436 205
- banklån skl § 4-1	459 200
- leverandørgjeld skl § 4-1	25 890
= Formuesverdi	951 115

Formuesverdi per aksje: 951 115/ 1 = 951 115

Formuesskatt stat jfr. ssv § 2-1

Nettoformue	951 115
- Skattefritt beløp	350 000
= Skattbar formue	601 115

190 000 * 0,002	3 800
+(601 115 – 190 000) * 0,004	1 644
= Formuesskatt stat	5 444

Formuesskatt kommune jfr. ssv § 2-3

Nettoformue	951 115
- Skattefritt beløp	350 000
= Skattbar formue	601 115

Formuesskatt kommune	601 115	*	0,007	= 4 208
----------------------	---------	---	-------	---------

Total formuesskatt stat og kommune:

5 444 + 4 208 = 9 652

Hilde kommer litt bedre ut som aksjeselskap når det gjelder formuesbeskattning. Grunnen til at det er så liten forskjell, kommer av at det er tilnærmet likt grunnlag som skattlegges på de to selskapsformene.

5.7 Ubytte på aksjer i annet aksjeselskap

Hildes klær eier 40 aksjer i Beta AS , og har i 2008 mottatt et utbytte på 10 000 kr. Det er et skjermingsfradrag på 1 500 kr på aksjene.

5.7.1 Enkeltpersonforetak

Mottatt utbytte fra Beta AS	10 000
- skjermingsfradrag	1 500
= Skattepliktig utbytte	8 500
Skatt utbytte:	$8\,500 * 0,28 = 2\,380$

5.7.2 Aksjeselskap

Aksjeselskapet Hildes Klær AS er fritatt for skatt på utbytte fra Beta AS. Dette er fordi utbytte fra Beta AS kommer inn under fritaksmodellen. Og aksjonæren blir ikke beskattet for utbyttet før eventuelt uttak.

Konklusjon

6.1 Konklusjon Hildes klær

Når vi tar en samlet vurdering av utfallet på de fire emnene, ser vi at det er aksjeselskapet som kommer best ut totalt sett. Valg av lønn/ utbytte i aksjeselskap mot privatuttak i enkeltpersonforetak, er det emnet som tydeligst viser den skattemessige forskjellen. Her ser en hvor stor betydning ekstra beskatningen til enkeltpersonforetaket er. I tidligere eksempel, hvor aksjeselskapet tok ut like mye i lønn som enkeltpersonforetaket tok ut i privatuttak. Slipper aksjonæren unna med kun å betale trygdeavgift og toppskatt av lønnsutbetalingene, mens enkeltpersonforetaket må beregne dette ut i fra personinntekten. Selv om enkeltpersonforetaket trekker fra både lønnsfradrag og skjermingsfradrag på personinntekten, vil grunnlaget for beskatningen være mye høyere for foretaket enn for aksjeselskapet. Aksjeselskapet får også trekke fra minstefradraget på lønnsutbetalingen, og det er med på å redusere den fordelen enkeltpersonforetaket har i lønnsfradraget og skjermingsrenten.

Aksjeselskapet får økte driftsutgifter gjennom lønn og revisjon. Men denne kostnaden vil reduseres, siden man også får fradrag for dem.

I et annet eksempel hvor man tok ut både lønn og utbytte som aksjeselskap, så vi at aksjeselskapet fortsatt var bedre enn enkeltpersonforetaket. Men nå var forskjellen mindre. Dette kom av redusert fradrag på grunn av lavere lønnskostnader, og skjermingsfradrag som var for lavt til å veie opp for dette.

I eksempelet hvor aksjeselskapet tok ut alt i utbytte, får ikke aksjeselskapet trekke fra noen lønnskostnader, og må i tillegg legge til revisjonskostnader. Når de ikke får utnyttet minstefradraget og personfradraget, og skjermingsfradraget er for lite til å veie opp for dette tapet. Vil lønnsfradraget og skjermingsfradraget være nok til at enkeltpersonforetaket kommer best ut.

Når vi såg på hvordan bil i næring påvirket skatten, var det ikke så stor forskjell. Men det var enkeltpersonforetaket som nå kom best ut. Det var fordi tilbakeføringen for privat bruk ble redusert til 75 % av tilbakeføringen.

Opphør av firma hadde i vårt eksempel et mulig utfall for enkeltpersonforetaket, ved å videreføre gevinst og tapskonto. Når vi så enkeltpersonforetakets utfall for hele opphørsperioden, mot aksjeselskapet dette året, kom en best ut som enkeltpersonforetak. Selv om en måtte personinntektsbeskattes på inntektsføringen.

Siden formuesverdien på aksjene til aksjonæren nå verdsettes til 100 % av verdien, vil det være en tilnærmet lik beskatning på formuen til enkeltpersonforetaket og aksjeselskapet.

Fritaksmodellen gjør at det er aksjeselskapet som kommer best ut når det gjelder utbytte på aksjer i andre aksjeselskap. Enkeltpersonforetaket må skatte av utbytte etter skjermingsfradrag, mens aksjeselskapet ikke må betale noe i skatt.

6.2 Andre forutsetninger for valget

Selv om konklusjonen på vårt eksempel er som ovenfor, er det ikke dermed sagt at dette alltid er utfallet. Hvordan man velger å drive bedriften, vil kunne påvirke de faktorene som er nevnt ovenfor til andre konklusjoner. Eksempel på dette er ansatte, driftsmidler, lønn vs utbytte, skjermingsfradrag og inntektsføring ved opphør. Som enkeltpersonforetak vil man med flere ansatte kunne øke lønnsfradragene, og dermed redusere personinntekten, optimalt sett ned til 6G. I tillegg vil man med flere driftsmidler kunne øke skjermingsfradraget, og redusere personinntekten ytterligere.

Aksjeselskapet kan med rett fordeling av lønn og utbytte utnytte fradragene optimalt. Ved å ta ut lønn opp til toppskatt, og utbytte til man har benyttet seg av skjermingsfradraget. Hadde det vært et høyere skjermingsfradrag i motsetning til vårt eksempel, ville det vært mer lønnsomt for aksjeselskapet å hatt en kombinasjon av lønn og utbytte. Siden skjermingsfradraget da ville ha veid opp for tap av fradragsberettigede kostnader på alminnelig inntekt. Dersom man har et stort overskudd, og velger å ikke ta ut alt sammen fra selskapet. Vil man kunne utsette ekstrabeskatningen, og investere disse verdiene i eget eller andres selskapet.

I vårt tilfelle ved opphør av firma valgte enkeltpersonforetaket å videreføre gevinst og tapskonto, i stedet for å inntektsføre alt i realisasjonsåret. Hadde hun valgt å inntektsføre alt, ville hun fått en økt alminnelig inntekt, i tillegg til å måtte betale økt trygdeavgiften og toppskatt på gevinsten. Dermed ville det ikke vært så stor forskjell på enkeltpersonforetaket og aksjeselskapet som i vårt eksempel.

6.3 Andre faktorer som har betydning for valg av foretaksform

Det er også andre faktorer som spiller inn ved valg av selskapsform, utenom skatteforskjeller. Deriblant risikoen som følger med ved å velge selskapsformen enkeltpersonforetak. Hvis man har en virksomhet med stor aktivitet, mange ansatte og flere driftsmidler. Vil det fleste se bort fra eventuell skattemessig fordel på enkeltpersonforetak, og heller velge aksjeselskap på grunn av redusert risiko i aksjeselskapet.

Pensjonspoeng og trygderettigheter, i tillegg til innskudd av aksjekapital er faktorer som gjør at man heller velger enkeltpersonforetak, selv om det skattemessig lønner seg å være et aksjeselskap. Pensjonspoeng og trygderettigheter blir bare beregnet på det du tar ut i lønn på aksjeselskap, mens det i enkeltpersonforetaket blir beregnet på hele personinntekten. Når det gjelder innskudd av egenkapital vil det ikke være mulig for en person å starte aksjeselskap hvis han ikke har midler til å dekke aksjekapitalen på 100 000.

Referanseliste:

Aage R. (2003). Prosjektoppgaven: krav til utforming. Oslo: Universitetsforlaget.

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA (2005). Skattereform 2004-2006: Beskatning av aksjeselskap og selskapsdeltakere. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA (2005). Skattereform 2004-2006: Beskatning av deltakerlignende selskap og enkeltpersonforetak. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Altinn (2006). Hva er et aksjeselskap? Hentet 17.mars 2009 fra <https://www.altinn.no/no/hjelp-til-regelverk/starte-bedrift/for-du-starter/selskapsform/as/>.

Altinn (2006) Bare en aksjeeier. Hentet 25. april 2009 fra <https://www.altinn.no/no/hjelp-til-regelverk/starte-bedrift/for-du-starter/organisasjonsform/as/en-eier/>

Altinn(2005). Hva er et enkeltpersonforetak? Hentet 17.mars 2009 fra <https://www.altinn.no/no/hjelp-til-regelverk/starte-bedrift/for-du-starter/organisasjonsform/enkeltpersonforetak/>.

Altinn(2006). Hva består regnskapsplikten i? Hentet 19. april 2009 fra <https://www.altinn.no/no/hjelp-til-regelverk/drive-bedrift/dokumentasjonsplikter/regnskap-revisjon/regnskapsplikt/>

Altinn(2007). Hvem er regnskapspliktig? Hentet 19. april 2009 fra <https://www.altinn.no/no/hjelp-til-regelverk/drive-bedrift/dokumentasjonsplikter/regnskap-revisjon/hvem/>

B. Jønsberg, A. Grydeland, B. Busvold og T. Larsen (2005). Skattereformen - en presentasjon. Oslo: DnR forlaget.

Bedin (2009). Valg av organisasjonsform. Hentet 25. april 2009 fra

<http://www.bedin.no/cwobjekter/Selskapsformer.shtml#AS>

Bedin (2009). Yrkesbil i enkeltpersonforetak og ANS/DA. Hentet 13. Mars 2009 fra

http://www.bedin.no/php/d_emneside/cf/hApp_101/hPKey_2465/hParent_0/hDKey_1

Brudvik, A.J. (2008). Skatterett for næringsdrivende 2008. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Brønnøysundregisteret (2009). Nyregistrerte foretak i 2007 og 2008. Registrerte foretak fordelt på foretakstype 2007 og 2008. Hentet 4. april 2009 fra

http://www.brreg.no/organisasjon/2008/Br_aarsmelding2008.pdf

Finansdepartementet(2004). St. Meld nr 29. Hentet 20. april 2009 fra

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/regpubl/stmeld/20032004/Stmeld-nr-29-2003-2004-/11/3.html?id=404340>

HSH (2008). Holdepunkter for bacheloroppgaven ØKAD (versjon 1.9).

Justis- og politidepartementet (1998). Informasjonsbrosjyre om den nye aksjeloven. Hentet 17. mars 2009 fra

http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/lover_regler/reglement/1997/Lov-om-aksjeselskaper---Informasjonsbros.html?id=106662#1.

Narf (2006). Hvilken foretaksform gir lavest skatt. Hentet 26. januar fra

http://www.narf.no/templates/Page_2656.aspx

HSH (2009). Oppgi kilder, skrive sitater, lage referanseliste. Hentet 13. mai fra

<http://www.hsh.no/biblioteket/studiehjelp/referanseliste.htm>

Skaar, A. A. & Kildal, T. S. (2005). Bedrifts skatterett. Oslo: Gyldendal akademisk.

Skatteetaten (2007). Aksjonærmodellen. Hentet 20. mars 2009 fra
<http://www.skatteetaten.no/Templates/Artikkel.aspx?id=10268&epslanguage=NO>

Skatteetaten (2007). Fritaksmetoden. Hentet 20. mars 2009 fra
<http://www.skatteetaten.no/Templates/Artikkel.aspx?id=10267&epslanguage=NO>

Skatteetaten (2007). Foretaksmodellen. Hentet 19.mars 2009 fra
<http://www.skatteetaten.no/Templates/Artikkel.aspx?id=29348&epslanguage=NO>

Skatteetaten (2009). Pensjon i arbeidsforhold – innskuddspensjon. Hentet 21. april 2009 fra
<http://www.skatteetaten.no/Templates/Handbok.aspx?id=86194&epslanguage=NO&mainchapter=86311#x86311>

Skatteetaten (2009). Skattedirektoratet om bruk av gjennomskjæring og tvangslønn. Hentet 25. april fra
<http://www.skatteetaten.no/Templates/Artikkel.aspx?id=92116&epslanguage=NO>

Skatteetaten (2009). Virksomhet – opphør av virksomhet. Hentet 24. april 2009 fra
<http://www.skatteetaten.no/Templates/Handbok.aspx?id=89286&epslanguage=NO&mainchapter=89628&chapter=89628>

BEKREFTELSE

Vi gir med dette samtykke til at Bacheloroppgaven vår kan publiseres på Internet gjennom biblioteket sitt elektroniske system (Bibsys) – merket med vårt navn.

Publisering er aktuelt for oppgaver med karakteren A eller B, samt unntaksvis for oppgaver der veileder/sensor måtte mene at tema/innhold er såpass spesielt at oppgaven bør offentliggjøres selv om ikke karakterkravet oppfylles.

Publisering - JA: X

Publisering - NEI:

Tittel på oppgaven:

Skattemessige konsekvenser ved valg av selskapsform;
enkeltpersonforetak og aksjeselskap

Navn:	Kandidat. nr.	År/Termin:
Cathrine Gressvoll Berge	24	2009/ 6.termin
Anna Innvær Øygard	8	2009/ 6.termin

Kull: 2006

Dato: 14.05.2009

Signatur: .....

Signatur: .....